

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут охорони здоров'я

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Валерій Сорока
16.09.2022

08-02-45S

СИЛАБУС
освітньої компоненти

SYLLABUS

Лікувальний масаж і самомасаж		Therapeutical massage and self massage	
Шифр за ОП	BB 2	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of education: master's (second)	
Галузь знань: Охорона здоров'я	22	Field of knowledge: Healthcare	
Спеціальність: Фізична терапія, ерготерапія	227	Field of study: Physical therapy, occupational therapy	
Спеціалізація: Фізична терапія	227.1	Specialization: Physical therapy	
Освітня програма: Фізична терапія		Degree Programme: Physical therapy	

Силабус освітньої компоненти «Лікувальний масаж і самомасаж» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізація 227.1 «Фізична терапія». Рівне. НУВГП. 2022. 11 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/23908>

Розробники силабусу:

Нестерчук Наталія Євгенівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії,

Ніколенко Олександр Іванович, старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Силабус схвалений на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № 12 від “30” червня 2022 року.

Завідувач кафедри: *е-підпис* Нестерчук Наталія Євгенівна, д.фіз.вих., професор.

*Гарант освітньої програми: доктор наук, професор,
завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії* *е-підпис* Н.Є. Нестерчук

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІОЗ
Протокол № 13 від “30” червня 2022 року.

Голова науково-методичної

ради з якості ННІОЗ *е-підпис* Григус Ігор Михайлович, д.м.н., професор

СЗ №-4114 в ЕДО НУВГП

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>Магістр</i>
Освітня програма	<i>Фізична терапія</i>
Спеціальність Спеціалізація	<i>227 Фізична терапія, ерготерапія 227.1 Фізична терапія</i>
Рік навчання, семестр	<i>1-й (2 семестр)</i>
Кількість кредитів	<i>4,0 кредити ЄКТС</i>
Лекції:	<i>14 год</i>
Лабораторні заняття:	<i>26 год</i>
Самостійна робота:	<i>80 год</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

*Нестерчук Наталія Євгенівна
доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії*

Вікіситет	<i>http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Нестерчук_Наталія_Євгенівна</i>
ORCID	<i>https://orcid.org/0000-0003-2199-3403</i>
Як комунікувати	<i>n.e.nesterchuk@nuwm.edu.ua</i>

ПРОФАЙЛ АСИСТЕНТА

*Ніколенко Олександр Іванович, старший викладач
кафедри фізичної терапії, ерготерапії.*

Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Ніколенко_Олександр_Іванович
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-5837-2427
Як комунікувати	o.i.nikolenko@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ	
Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі	<i>Метою викладання освітньої компоненти є засвоєння студентами теоретичних основ та практичних навичок лікувального масажу, самомасажу. Оволодіння знаннями щодо вплив масажу на організм людини, особливостей дії окремих методик масажу з урахуванням індивідуального підходу до пацієнта. Основними завданнями є: розкриття значення проведення масажу, його видів та техніки, формування та закріплення навичок його виконання; оволодіння техніками і методиками масажу при різних захворюваннях.</i>
Посилання на розміщення освітньої компоненти на навчальній платформі Moodle	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2414
Компетентності	<p><i>ЗК 1. Здатність до аналізу медичних, соціальних та особистісних проблем на основі біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності (МКФ).</i></p> <p><i>ЗК 2. Здатність виявляти, формулювати і вирішувати проблеми пацієнта/клієнта, застосовуючи у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення.</i></p> <p><i>ЗК 9. Здатність адаптовуватися та знаходити оптимальне рішення у нових ситуаціях, співпрацюючи з пацієнтом/клієнтом і членами мультидисциплінарної команди.</i></p> <p><i>ЗК 10. Здатність обирати методи діяльності з позиції їх релевантності, валідності, надійності та планувати технології їх реалізації.</i></p> <p><i>СК 01. Здатність розуміти складні патологічні процеси та порушення, які піддаються корекції заходами фізичної терапії.</i></p> <p><i>СК 02. Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання, принципи та характер лікування.</i></p> <p><i>СК 03. Здатність проводити фізичну терапію осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.</i></p> <p><i>СК 04. Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію.</i></p> <p><i>СК 05. Здатність обстежувати та визначати функціональний стан, рівень фізичного розвитку, рухові та інші порушення осіб різного віку, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією.</i></p> <p><i>СК 06. Здатність допомагати пацієнту/клієнту зрозуміти, сформулювати та реалізувати власні потреби.</i></p> <p><i>СК 07. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії,</i></p>

	<p>формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.</p> <p>СК 08. Здатність визначати оптимальний рівень терапевтичного навантаження, контролювати тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта.</p> <p>СК 09. Здатність контролювати стан пацієнта/клієнта зі складними та мультисистемними порушеннями відповідними засобами й методами.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН 01. Демонструвати знання біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності та уміння аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.</p> <p>ПРН 02. Демонструвати вміння аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію.</p> <p>ПРН 06. Проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати уміння встановлювати цілі втручання.</p>

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Лекцій – 14 год.	Лабораторних – 26 год.	Самостійна робота – 80 год.
------------------	------------------------	-----------------------------

Програмні результати навчання – ПРН 01

Демонструвати знання біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності та уміння аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Студенти повинні володіти знаннями про біопсихосоціальну модель, як одну із керівних принципів взаємодії з людьми, вміти аналізувати та враховувати особистісні проблеми пацієнта/клієнта.
Методи та технології навчання	<p><u>Методи:</u> демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації.</p> <p><u>Технології:</u></p> <p><i>Імітаційні</i> (рольові та ділові ігри).</p> <p><i>Неімітаційні</i> (розгляд проблемних питань, демонстрація відео).</p> <p><i>Робота в малих групах (команді).</i></p> <p><i>Аналіз конкретних ситуацій (case study).</i></p>
Засоби навчання	Лабораторне обладнання, проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, реабілітаційний інвентар, масажні столи.

Практичні результати навчання – ПРН – 02

Демонструвати вміння аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Студенти повинні вміти здійснювати, на підставі обраного способу або форми, обробку інформації від колег. Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення.
Методи та технології	<u>Методи:</u> демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий

навчання	метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації. <u>Технології:</u> <i>Імітаційні</i> (рольові та ділові ігри). <i>Неімітаційні</i> (розгляд проблемних питань, демонстрація відео). <i>Робота в малих групах (команді).</i> <i>Проектна технологія.</i> <i>Аналіз конкретних ситуацій (case study).</i>
Засоби навчання	Лабораторне обладнання (масажні столи, реабілітаційний інвентар), і звуковідтворююча, проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди.

Практичні результати навчання – ПРН – 06

Проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Студенти повинні вміти здійснювати опитування пацієнта щодо визначення порушень функції, активності та участі. Вміти аналізувати інформацію, приймати обґрунтовані рішення.
Методи та технології навчання	<u>Методи:</u> демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації. <u>Технології:</u> <i>Імітаційні</i> (рольові та ділові ігри). <i>Неімітаційні</i> (розгляд проблемних питань, демонстрація відео). <i>Робота в малих групах (команді).</i> <i>Проектна технологія.</i> <i>Аналіз конкретних ситуацій (case study).</i>
Засоби навчання	Лабораторне обладнання, графічні засоби, мультимедійна і звуковідтворююча, проекційна апаратура, бібліотечні фонди, масажні столи, реабілітаційний інвентар.

Практичні результати навчання – ПРН – 11

Демонструвати вміння встановлювати цілі втручання.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Студенти повинні продемонструвати вміння охарактеризувати та описати наявні проблеми у пацієнта/клієнта, підібрати та використовувати відповідну техніку масажу.
Методи та технології навчання	<u>Методи:</u> демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації. <u>Технології:</u> <i>Імітаційні</i> (рольові та ділові ігри). <i>Неімітаційні</i> (розгляд проблемних питань, демонстрація відео). <i>Робота в малих групах (команді).</i> <i>Проектна технологія.</i> <i>Аналіз конкретних ситуацій (case study).</i>
Засоби навчання	Лабораторне обладнання, графічні засоби, мультимедійна і

	звуковідтворююча, проєкційна апаратура, бібліотечні фонди, масажні столи, реабілітаційний інвентар.
--	---

За поточну (практичну) складову оцінювання 60 балів	За модульний контроль знань, Модуль 1 – 20 балів Модуль 2 – 20 балів
--	--

Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Основні поняття, принципи лікувального масажу, самомасаж. Види масажу. Гігієнічні вимоги проведення масажу. Організація роботи масажного кабінету. Вимоги до масажиста. Правила роботи масажиста. Вплив масажу на організм.

Тема 2. Техніка і методика виконання прийомів масажу: погладжування, розтирання, вижимання, розминання, вібрації. Основні методичні вказівки до виконання, техніка та назви прийомів: погладжування, розтирання, вижимання, розминання, вібрації.

Тема 3. Техніка і методика виконання масажу окремих ділянок тіла. Методика виконання масажу спини, поперекової ділянки, сідничних м'язів, «комірцевої» ділянки та волосяного покриву голови.

Тема 4. Техніка і методика виконання масажу верхніх та нижніх кінцівок. Особливості методики виконання лікувального масажу верхніх кінцівок. Особливості методики виконання лікувального масажу нижніх кінцівок.

Тема 5. Техніка загального масажу та самомасажу. Особливості методики виконання загального масажу та самомасажу.

Тема 6. Лікувальний масаж у педіатрії. Особливості проведення масажу дітям різного віку та стану здоров'я.

Тема 7. Лікувальний масаж у геронтології. Особливості проведення масажу літнім людям з різним станом здоров'я.

ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ

1. Техніка виконання прийомів погладжування та розтирання. (2 год.)
2. Техніка виконання прийомів вижимання та розминання. (2 год.)
3. Техніка виконання прийомів вібрації. (2 год.)
4. Техніка виконання масажу спини. (2 год.)
5. Техніка виконання масажу «комірцевої» ділянки та волосяної частини голови. (2 год.)
6. Техніка виконання масажу поперекової ділянки. (2 год.)
7. Техніка виконання масажу сідничних м'язів. (2 год.)
8. Техніка виконання масажу верхніх та нижніх кінцівок. (2 год.)
9. Техніка загального масажу. (4 год.)
10. Техніка самомасажу. (2 год.)
11. Техніка виконання масажу в педіатрії. (2 год.)
12. Техніка виконання масажу в геронтології. (2 год.)

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	Взаємодія з людьми, вміння відчувати настрій співрозмовника, вміння працювати в команді, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, знаходити вихід з складних ситуацій, комунікаційні якості, навички ведення перемовин, навички усного спілкування, працелюбність, саморозвиток, творчі здібності (креативність).
Форми та методи навчання	<p>В умовах модульно-кредитної технології навчання заняття проводяться переважно в активних і творчих формах – це проблемні й оглядові лекції, активні семінари, лабораторні заняття, ділові ігри, тренінги, заняття із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки тощо.</p> <p>Для формувань уміння і навичок застосовуються такі методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж); - наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); - практичні (різні види вправлення, виконання графічних робіт, проведення експерименту, практики); - пояснювально-ілюстративний або інформаційно-рецептивний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами; - репродуктивний, в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком; - метод проблемного викладу; - частково-пошуковий або евристичний; - дослідницький.
Порядок та критерії оцінювання	<p>Знання, вміння та навички, набуті під час занять, оцінюватимуться на лабораторних заняттях та колоквиуму по всьому матеріалу.</p> <p>Теоретичні знання, отриманні під час лекцій оцінюватимуться у практичному вмінні складання програми фізичної терапії.</p> <p>За аудиторні заняття отримують від 0 до 60 балів.</p> <p>Модульний контроль проходить у формі тестування:</p> <ul style="list-style-type: none"> 20 балів – модуль 1; 20 балів – модуль 2. <p>Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість подання апеляції:</p> <p>http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty</p>
Поєднання навчання та досліджень	<p>Діючий студентський науковий гурток "Фізична терапія, ерготерапія: обстеження, складання та впровадження програм фізичної терапії, ерготерапії"</p> <p>Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.</p>
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вакуленко Л. О., Прилуцька Г. В., Вакуленко Д. В., Прилуцький П. П. Лікувальний масаж. Тернопіль: ТДМУ Укрмедкнига, 2006. 468 с. 2. Мороз Л. А. Універсальна енциклопедія лікувального і

	<p>оздоровчого масажу. Донецьк: ТОВ ВКФ БФО, 2011. 432 с.</p> <p>3. Степашико М. В., Сухостат Л. В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині: підручник. К. : ВСВ Медицина, 2010. 352 с.</p> <p>4. Григус І.М. Реабілітаційне обстеження в практиці фізичного терапевта: навч. посіб. І.М. Григус, О.Б. Нагорна, В.В. Горчак. Рівне, 2017. 128 с.</p> <p>5. Григус І.М., Романишин М.Я. Перша медична допомога. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 176 с.</p> <p>6. Григус І.М., Нагорна О.Б. Основи фізичної терапії: навч. посіб. Херсон : Олді+, 2022. 150 с.</p> <p>7. Григус І.М., Нестерчук Н.Є., Крук І.М., Кособуцький Ю.Ф., Петрук Л.А. (2022). Теоретичне обґрунтування засобів фізичної терапії хворих на остеохондроз поперекового відділу хребта. <i>Art of Medicine</i>. 1(21):144-148.</p> <p>8. Гамма Т.В., Григус І.М., Орел І.О., Гірак А.М. (2022). Фізична терапія дітей віком 10-12 років зі сколіозом II ступеня. Реабілітаційні та фізкультурно-рекреаційні аспекти розвитку людини=Rehabilitation & recreation. Рівне, № 11. С. 10-17.</p>
Правила та вимоги (політика)	
Дедлайни та перескладання	<p>Перездача відбувається шляхом відпрацювання лабораторних занять з іншою підгрупою студентів. Можливе отримання додаткових балів за волонтерську роботу у реабілітаційному центрі кафедри.</p> <p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.</p> <p>Перездача модульних контролів здійснюється згідно графіку. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/</p>
Неформальна та інформальна освіта	<p>Студенти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, згідно відповідного положення http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita.</p> <p>Студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоби знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.</p> <p>Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, визначаються у порядку відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування» (http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/)</p>
Практики, представники	До викладання курсу долучений завідувач кафедри фізичної

бізнесу, фахівці, залучені до викладання	<p>терапії, ерготерапії, доктор наук з фізичного виховання і спорту (спеціальність 24.00.03 Фізична реабілітація), професор, має практичний досвід розробки та впровадження програм фізичної терапії, довготривалі закордонні стажування.</p>
Правила академічної доброчесності	<p>Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці.</p> <p>Здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.</p> <p>В цілому студенти та викладачі мають дотримуватися «Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП» (http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/)</p>
Вимоги до відвідування	<p>Студент зобов'язаний брати участь у всіх заняттях. Відпрацювати пропущені заняття можна при проведенні занять з іншою групою за тією ж темою або під час консультацій з предмету.</p> <p>Заняття онлайн можуть проводитися за допомогою Google Meet за кодом.</p> <p>Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/</p> <p>Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки за дозволом викладача.</p>
Оновлення	<p>Зміст даної навчальної дисципліни оновлюється на основі наукових досягнень і сучасних практик в даній галузі та змін у освітній програмі щодо програмних результатів навчання.</p> <p>За ініціативою викладача та/чи здобувача вищої освіти зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення фізичної терапії, ерготерапії.</p>
Академічна мобільність. Інтернаціоналізація	<p>У НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/ - Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/. - Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8. <p>Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - електронні бібліотеки: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-

	<p><u><i>biblioteki</i></u></p> <ul style="list-style-type: none">- Як знайти статтю у Scopus: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohuavtoram- База періодичних видань: https://www.scimagoir.com/- Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvistidostupu-do-resursiv-i-servisiv
--	---

*Лектор,
доктор наук, професор, завідувач*

Нестерчук Н.Є.